

Manifest Zorgverevening

8 November 2007

Aanbevelingen Europees niveau:

- **Europese Netwerken:** Zorgverevening is een omvangrijk thema dat consequenties heeft voor iedere samenleving en alle beleidsterreinen. De vergrijzing van de bevolking in alle Europese lidstaten betekent dat onbetaalde zorgarbeid ook op Europees niveau een steeds belangrijker onderwerp wordt. Daarom is het belangrijk dat we vanuit verschillende invalshoeken hetzelfde geluid laten horen en zoveel mogelijk beleidsmakers op alle niveaus benaderen om verbetering te bewerkstelligen van de positie van degenen die onbetaalde zorgen. Alleen als we dit gezamenlijk aanpakken, kunnen we zorg hoog op de agenda krijgen.
- **Europese Commissie:** Om de erkenning van de onbetaalde arbeid ook op Europees niveau te realiseren en alle nationale wet- en regelgeving zodanig te wijzigen dat zorgarbeid daarin een van de uitgangspunten is, dient er een Europese richtlijn te komen waarin de rechten aangaande het combineren van betaalde arbeid en zorg zijn vastgelegd.
- **Leden van het Europese Parlement:** Er moet een hoorzitting van Europarlementariërs en NGOs over onbetaalde arbeid georganiseerd worden. Als Europarlementariërs in een vroeg stadium betrokken worden bij de discussie over onbetaalde zorg en zorgverevening, zal het makkelijker zijn om op Europees niveau én op nationaal niveau veranderingen te realiseren. De beste strategie lijkt om de lobby te starten onder de Europarlementariërs binnen de eigen lidstaat. Het Equalising Care Network, de EAPN en de EWL zouden hun Europarlementariërs in het betreffende land kunnen benaderen rond dit thema.

Aanbevelingen aan de vakbeweging (op Europees en nationaal niveau):

- Veel werk moet worden verzet om de beleidsmakers binnen de vakbeweging te overtuigen van het belang om de BOA-quote te gebruiken. Maar juist met dit instrument kan – ook aan de leden – duidelijk gemaakt worden wat er in feite aan de hand is. Onderdeel van die strategie is om mannen te overtuigen dat het juist nu van groot belang is om hier aandacht aan te besteden anders zal binnenkort voor iedereen – vrouwen en mannen - de balans werk-privé doorslaan.
- Om de (leden van de) vakbeweging binnen alle Europese landen klaar te stomen voor effectief arbeid&zorg bondsbeleid, moeten we aan de basis beginnen, maar tegelijkertijd ook de top van de vakbeweging mee zien te krijgen. Dat kan door bonden uit alle sectoren

regionale bijeenkomsten te laten organiseren die er op gericht zijn om vanuit de achterban aanbevelingen rond arbeid&zorg te formuleren. Deze aanpak van onderop zal misschien enige tijd kosten voor er resultaten zijn geboekt, maar groot voordeel is dat de brede achterban er actief bij wordt betrokken en dat niemand het belang van onbetaalde zorgarbeid meer kan negeren.

Aanbevelingen op nationaal niveau:

- Er zijn zowel voor mannen als voor vrouwen passende oplossingen nodig: dat vereist een mentaliteitsomslag, waarbij de overheid en politici een belangrijke rol kunnen spelen.
- Belangrijk is om mannen meer bij de discussie over zorgverevening te betrekken. Bijvoorbeeld door voor ook mannen het recht op deeltijdwerk en betaald ouderschapsverlof hoog op de agenda te plaatsen.
- Nationale overheden moeten zorgverevening betrekken in hun beleid, zolang dit niet gebeurt, moeten vakbeweging en NGOs een actieve lobby voeren om dat wel te realiseren.
- In iedere samenleving is de tijd aangebroken om te beslissen wat we met onze tijd doen. Alles moneteriseren laat geen ruimte over voor immaterieel welzijn.
- Vastgesteld moet worden hoe 'noodzakelijke zorgarbeid' gedefinieerd wordt. Deze 'noodzakelijke zorgarbeid vormt de basis voor care credits.
- Aard, omvang en inhoud van de onbetaalde zorgarbeid die mannen en vrouwen verrichten moeten zichtbaar gemaakt worden, evenals de effecten van de huidige verdeling van betaald werk en onbetaalde zorgarbeid..
- Er moet een zorgvereveningssysteem geïntroduceerd worden met daaraan gekoppelde care credits gebaseerd op de tijd die boven het gemiddelde wordt besteed aan zorgarbeid (door bijvoorbeeld mantelzorgers).
- Vrouwen die het overgrote deel van hun leven besteed hebben aan onbetaalde zorgarbeid, moeten recht krijgen op care credits waarmee pensioenrechten worden opgebouwd. Uit het onderzoek Equalising Care blijkt als er in Europese landen al care credits of zorguitkeringen bestaan, deze heel laag zijn. Dit betekent dus dat onbetaald werkende vrouwen de overheden veel geld besparen; mantelzorg is immers veel goedkoper dan professionele zorg.
- Zorgverlofuitkeringen evenals de salarissen in de zorgsector moeten omhoog, dat zal vrouwen en mannen stimuleren om te zorgen.